

AFM Consumentenmonitor najaar 2012

Beleggers

December 2012

Inhoudsopgave

1. Management Summary

2. Onderzoeksresultaten in detail

- Beleggingsfondsen en kosten
- Beleggersprofiel
- Beleggingsportefeuille

3. Bijlagen

- Achtergrond
- Onderzoeksverantwoording

Management Summary

Management Summary -1-

Beleggingsfondsen en kosten

- ✓ Eenderde van de beleggers in fondsen heeft hierin het afgelopen jaar geen enkele transactie gedaan.
- ✓ De belangrijkste kenmerken waar beleggers bij hun keuze voor fondsen naar kijken, zijn het risico en de sector.
- ✓ Eenderde van de beleggers die het afgelopen jaar in een beleggingsfonds is ingestapt, weet niet of zij instapkosten hebben betaald.
- ✓ Ruim de helft van de beleggers in fondsen vindt in de keuze voor een fonds de kosten van belang.
- ✓ Hoewel men de kosten van belang vindt, weet ruim de helft van de beleggers in fondsen niet hoe hoog de kosten zijn die men jaarlijks betaalt.
- ✓ Eenderde van de beleggers in fondsen weet niet welke (type) fondsen de hoogste kosten in rekening brengen.
- ✓ De helft van de beleggers geeft aan doorlopende kosten te betalen aan de beleggingsfondsen waarin wordt belegd.
- ✓ Beleggers zijn ook optimistisch over het te behalen rendement op beleggingsfondsen: men verwacht de komende 3 jaar gemiddeld een jaarlijks rendement van 6,4% hierop te behalen.

Management Summary -2-

Beleggersprofiel

- ✓ Bijna een vijfde van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder belegt in beleggingsfondsen, aandelen, obligaties of andere effecten.
- ✓ Een meerderheid van de beleggers belegt zelfstandig, een vijfde met behulp van een beleggingsadviseur en eveneens een vijfde via een vermogensbeheerder.
- ✓ Zeven op de tien beleggers heeft een specifieke beleggingshorizon.

Beleggingsportefeuille

- ✓ De helft van de beleggers heeft een beleggingsportefeuille van minder dan €25.000,-.
- ✓ Ruim de helft van de beleggers belegt in beleggingsfondsen en ruim de helft belegt in aandelen.

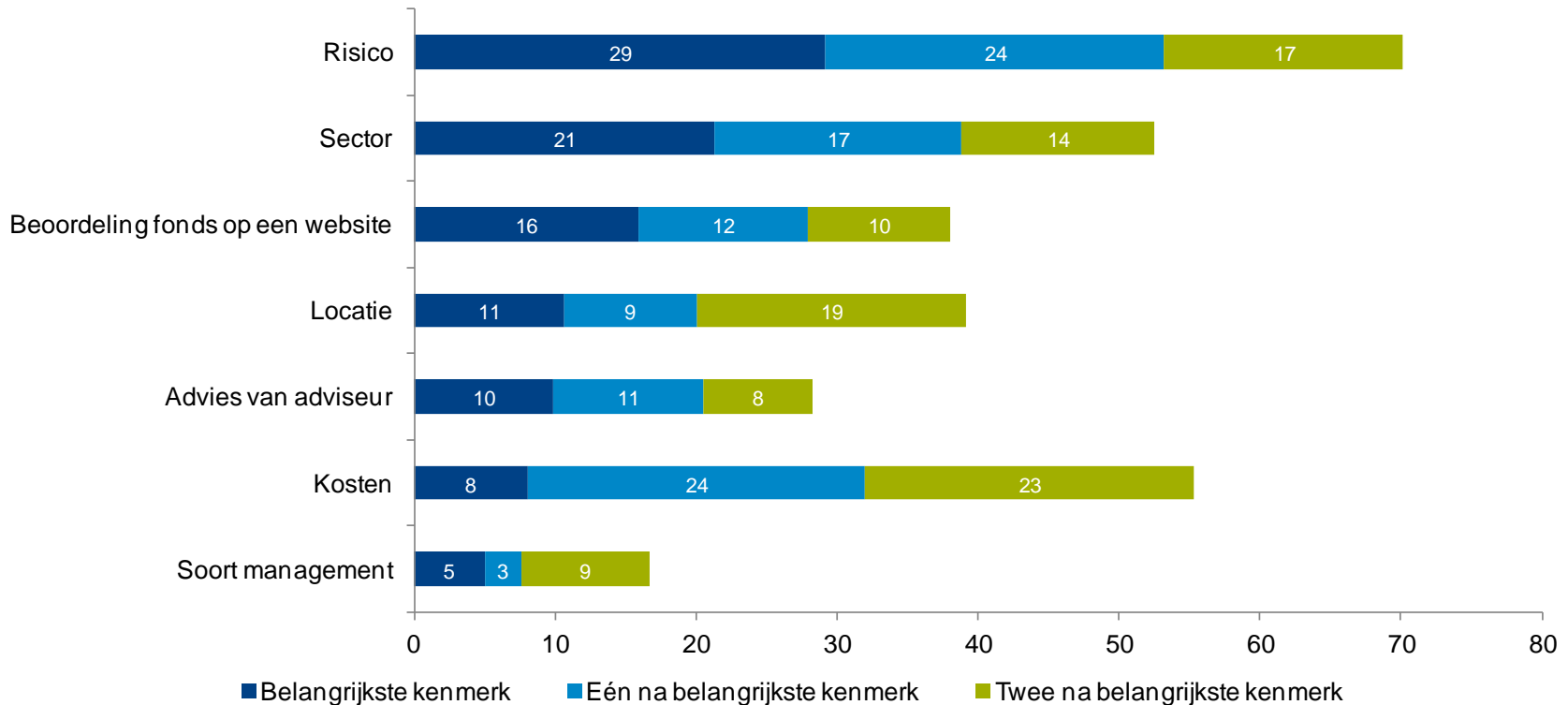
Onderzoeksresultaten in detail

Beleggingsfondsen en kosten

Beleggers kijken bij hun keuze voor fondsen met name naar risico en sector

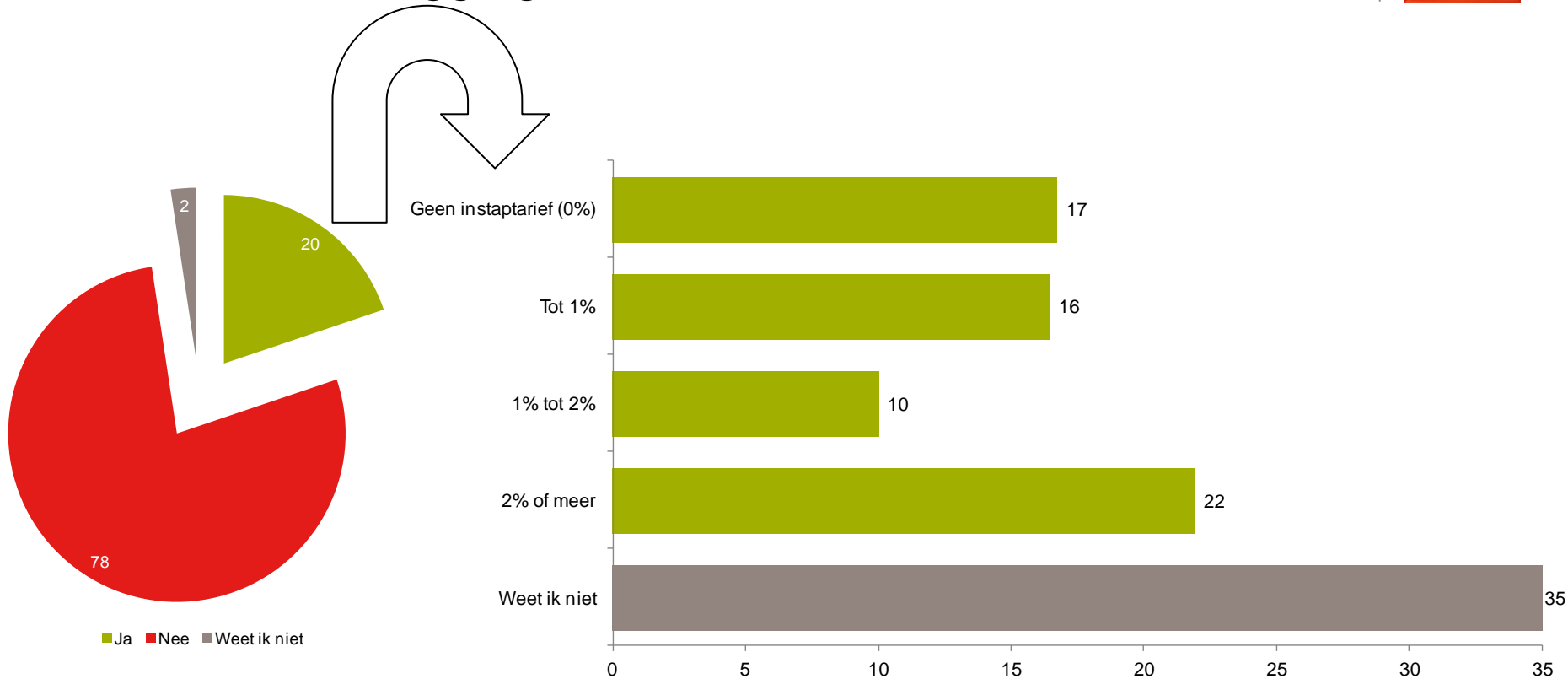
- ✓ De belangrijkste kenmerken waar beleggers in beleggingsfondsen bij hun keuze voor fondsen naar kijken, zijn het risico (29%) en de sector (21%).
- ✓ Het risico wordt in totaal door 7 op de 10 beleggers in beleggingsfondsen (70%) genoemd als belangrijk aspect.
- ✓ De kosten van een fonds worden niet vaak (8%) als belangrijkste aspect genoemd, maar dit aspect wordt wel vaak als tweede of als derde genoemd. In totaal worden de kosten door ruim de helft (55%) genoemd en staat hierdoor op de tweede plaats van belangrijkheid.

Wat zijn voor u de belangrijkste kenmerken waarop u de keuze voor een bepaald beleggingsfonds baseert?

Beleggers die zelf in (index) beleggingsfondsen beleggen en transacties hierin hebben gedaan
n=122

Eenderde weet niet of zij instapkosten hebben betaald in het beleggingsfonds

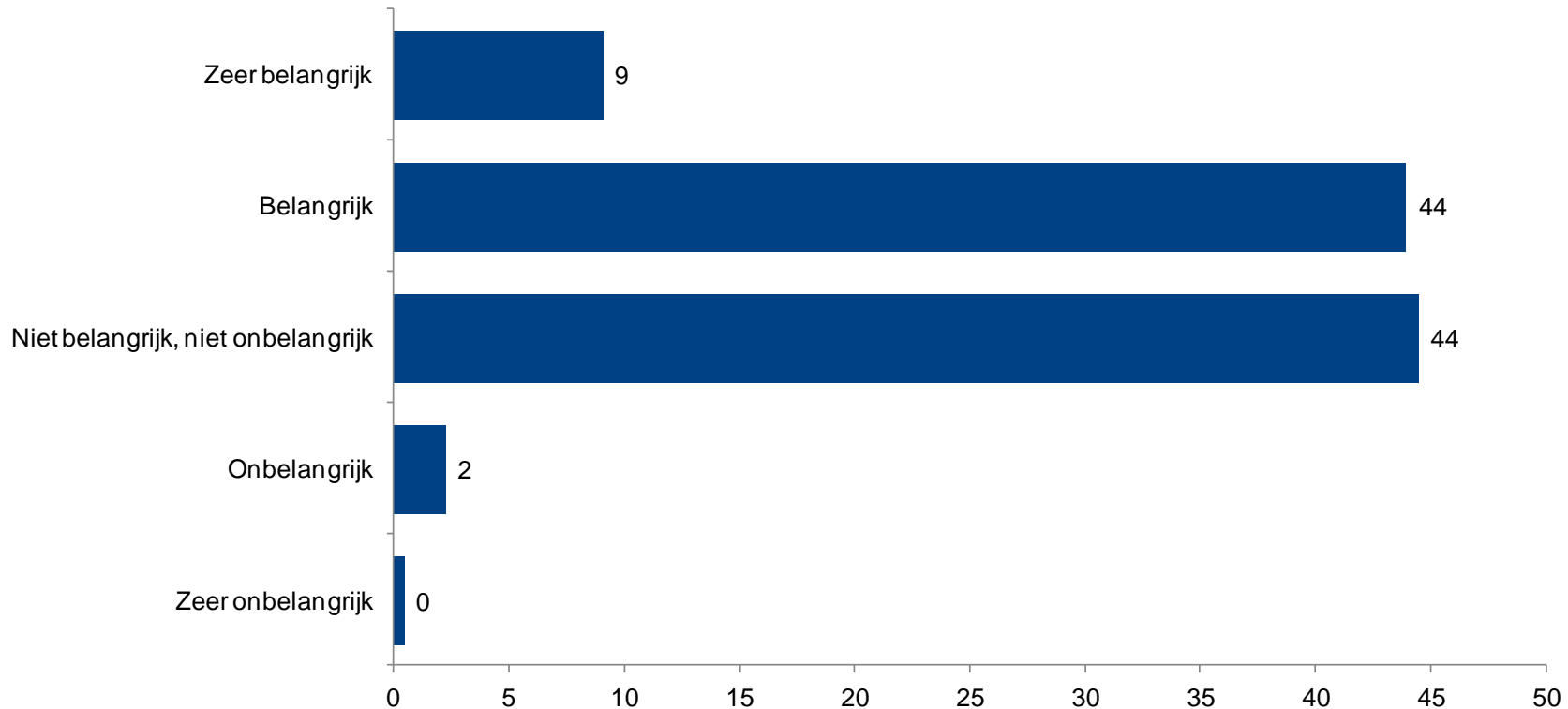

- ✓ Eenderde van de beleggers die het afgelopen jaar in een beleggingsfonds is ingestapt (35%), weet niet of zij instapkosten hebben betaald.

Bent u in het afgelopen jaar ingestapt in een beleggingsfonds? Zo ja, wat was het instaptarief van het laatste beleggingsfonds waar u bent ingestapt?

Beleggers die zelf in (index) beleggingsfondsen beleggen (n = 212) en afgelopen jaar zijn ingestapt (n = 44)

Ruim de helft van de beleggers in fondsen vindt in de keuze voor een fonds de kosten van belang

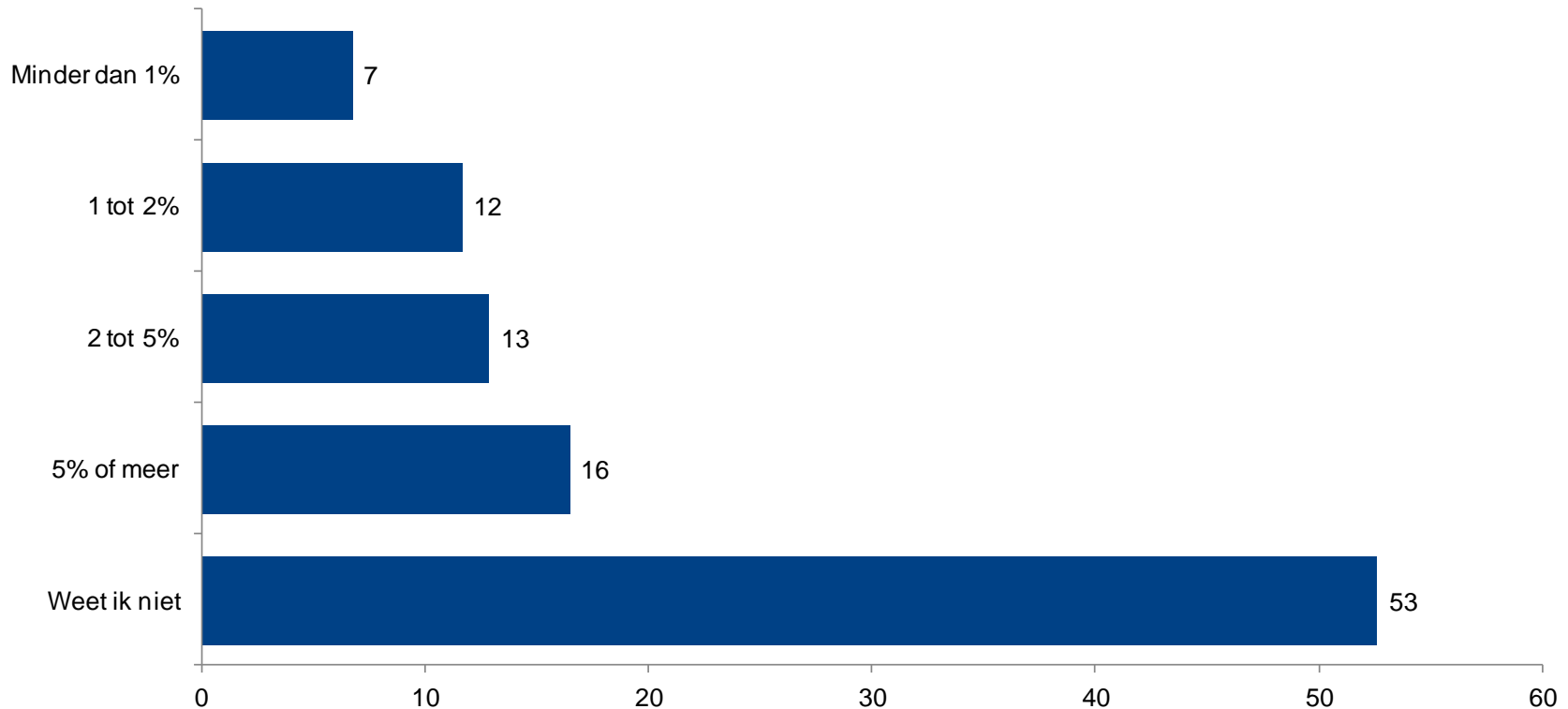

- ✓ Ruim de helft van de beleggers in fondsen vindt in de keuze voor een fonds de kosten van belang (53%). Slechts 2% vindt de kosten onbelangrijk.

Hoe belangrijk zijn de kosten in uw afweging om in een bepaald fonds te gaan beleggen?

Beleggers die zelf in (index) beleggingsfondsen beleggen
n = 212

Ruim de helft van de beleggers in fondsen weet niet hoe hoog de jaarlijkse kosten zijn

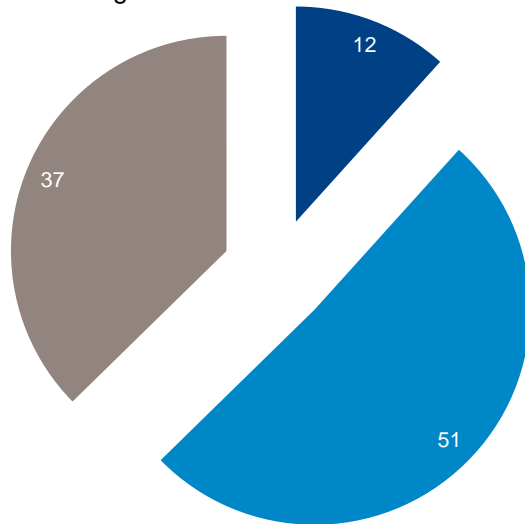
- ✓ Ruim de helft van de beleggers in fondsen (53%) weet niet hoe hoog de kosten zijn die men jaarlijks betaalt. Ook beleggers die de kosten (zeer) belangrijk vinden (zie vorige sheet), weten vaak niet hoe hoog de kosten zijn (47%).
- ✓ Circa één op de zes beleggers in fondsen (16%) denkt dat de jaarlijkse kosten minimaal 5% van het belegde vermogen in fondsen bedragen.

Hoe hoog denkt u dat de kosten zijn die u gemiddeld per jaar betaalt voor beleggingsfondsen?

Beleggers die zelf in (index) beleggingsfondsen beleggen
n = 212

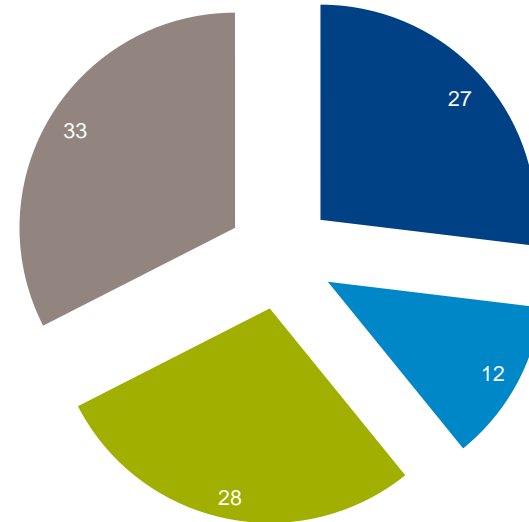
Eenderde weet niet welke (type) fondsen de hoogste kosten in rekening brengen

Welke beleggingsfondsen hebben volgens u gemiddeld gezien de hoogste kosten?

■ Indexfondsen/indextrackers (ETFs) ■ Actief beheerde fondsen ■ Weet ik niet

Welk type beleggingsfonds heeft volgens u gemiddeld gezien de hoogste kosten?

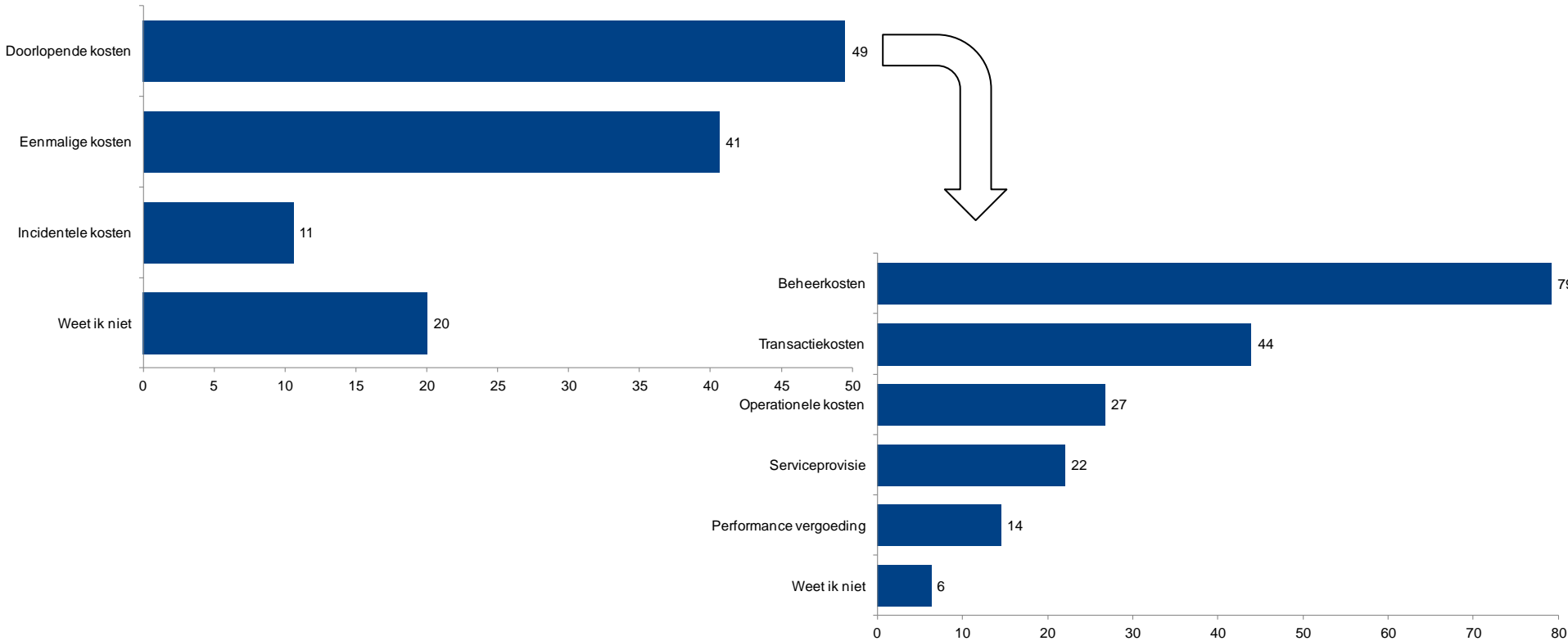
■ Aandelenfonds ■ Obligatiefonds ■ Fonds in alternatieve beleggingen ■ Weet ik niet

- ✓ De helft van de beleggers in fondsen (51%) geeft aan dat actief beheerde fondsen meer kosten dan indexfondsen, 12% denkt daar anders over en ruim eenderde (37%) weet het niet.
- ✓ Ruim een kwart van de beleggers in fondsen (28%) geeft aan dat fondsen in alternatieve beleggingen meer kosten dan aandelen- of obligatiefondsen, eveneens een kwart (27%) denkt dat aandelenfondsen meer kosten en slechts 12% denkt dat obligatiefondsen het duurst zijn. Eenderde (33%) weet niet welk type fonds het duurst is.
- ✓ Een kwart van de beleggers in fondsen (25%) denkt dat de hoogte van de kosten van een beleggingsfonds ieder jaar hetzelfde zijn, de helft (48%) denkt van niet en een kwart (28%) weet het niet.

Welke (type) beleggingsfondsen hebben volgens u gemiddeld gezien de hoogste kosten?

Beleggers die zelf in (index) beleggingsfondsen beleggen
n = 212

De helft geeft aan doorlopende kosten te betalen aan de beleggingsfondsen waarin wordt belegd

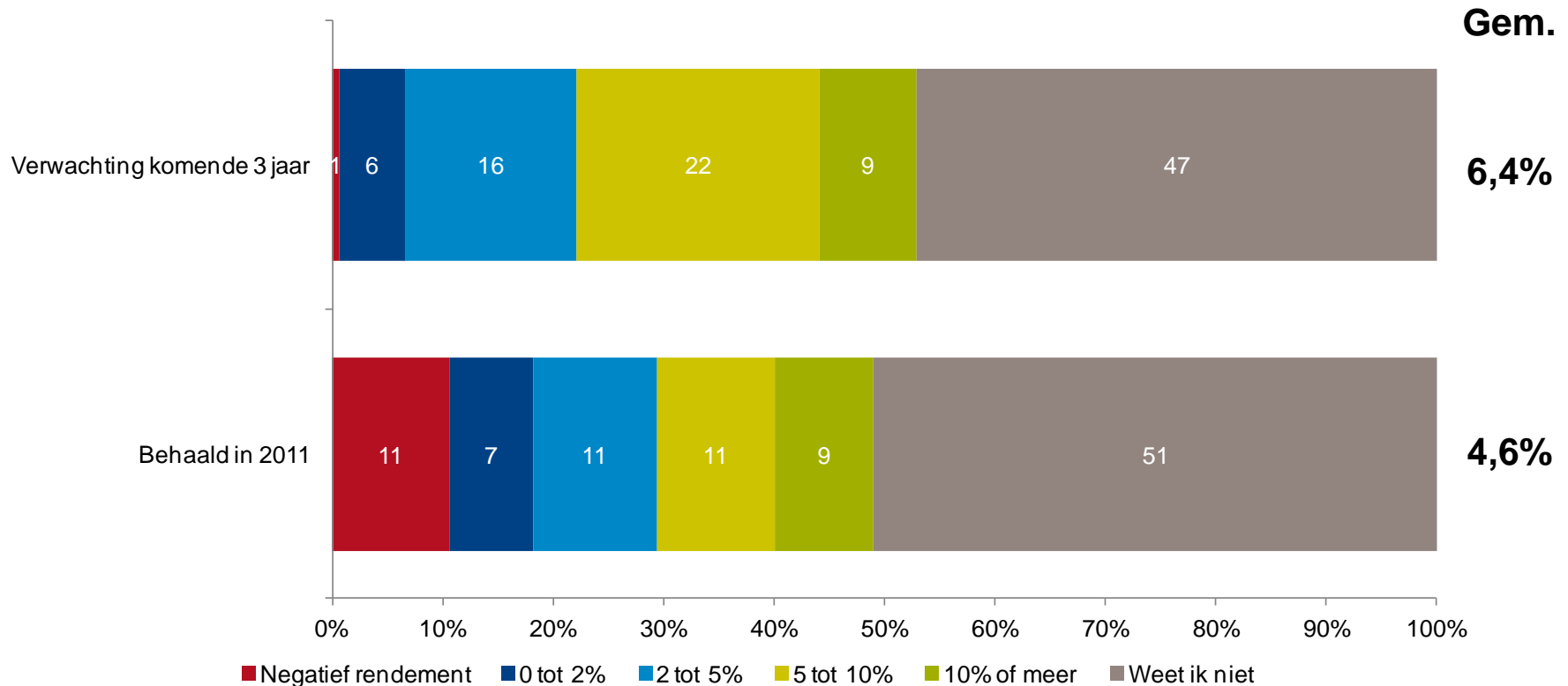

- ✓ De helft van de beleggers in fondsen (49%) geeft aan doorlopende kosten te betalen aan de beleggingsfondsen waarin wordt belegd, 4 op de 10 geeft aan eenmalige kosten te betalen (41%).
- ✓ Beheerkosten (79%) en transactiekosten (44%) zijn de doorlopende kosten die het vaakst worden genoemd.

Welke type kosten betaalt u aan de beleggingsfondsen waarin u belegt? (meer antwoorden mogelijk)

Beleggers die zelf in (index) beleggingsfondsen beleggen
n = 212

Beleggers zijn ook optimistisch over het te behalen rendement op beleggingsfondsen

- ✓ Beleggers zijn ook optimistisch over het te behalen rendement op beleggingsfondsen: men verwacht de komende 3 jaar gemiddeld een rendement van 6,4% hierop te behalen. De helft (47%) weet echter niet welk rendement zij kunnen verwachten.
- ✓ Eveneens de helft van de beleggers (51%) weet niet welk rendement in 2011 op hun beleggingsfondsen is behaald.
- ✓ Vorig jaar daalde de AEX index met 11%, maar slechts een klein deel van de beleggers (11%) geeft aan in 2011 een negatief rendement op hun beleggingsfondsen te hebben behaald.

Wat verwacht u in de komende 3 jaar gemiddeld per jaar aan bruto rendement te behalen op uw beleggingsfondsen?

Beleggers die in (index) beleggingsfondsen beleggen
n = 245

Beleggersprofiel

Bijna een vijfde van de Nederlanders belegt

- ✓ Bijna een vijfde (18%) van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder belegt in beleggingsfondsen, aandelen, obligaties of andere effecten.
- ✓ 6% van alle beleggers belegt in hefboomproducten.

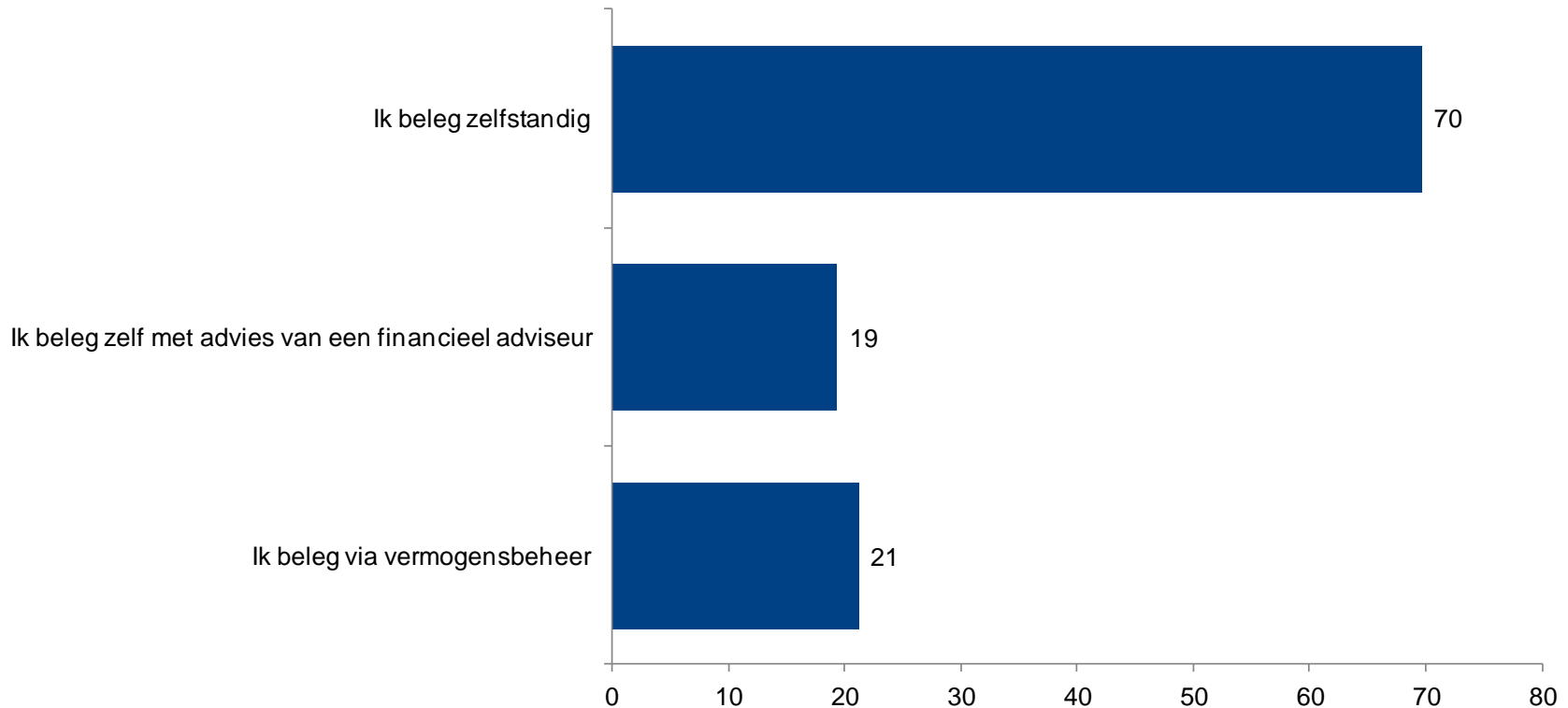
Heeft u geld belegt in beleggingsfondsen (niet hypotheek of pensioengebonden), aandelen, obligaties of andere effecten?

Alle personen van 18 jaar en ouder

n = 24.607

De meerderheid belegt zelfstandig

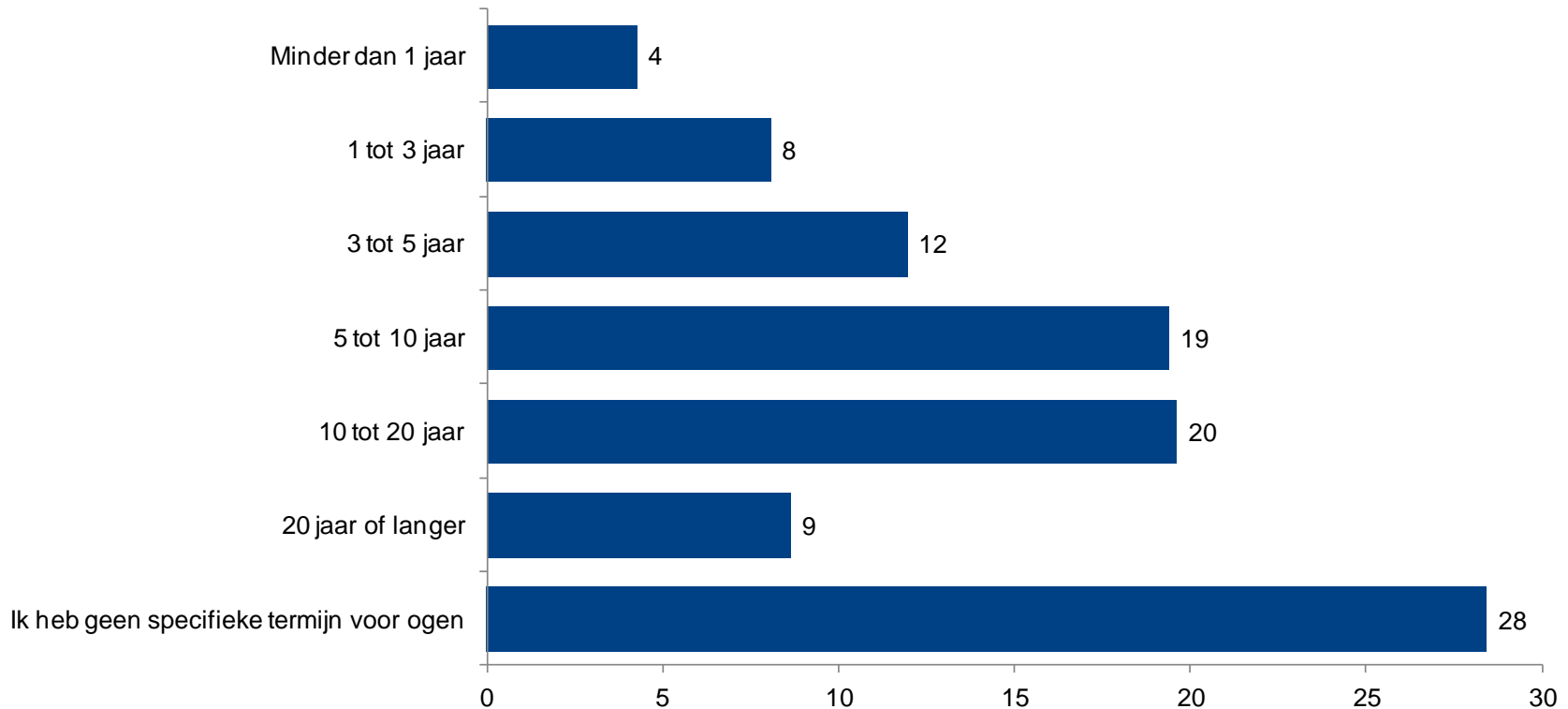

- ✓ Een meerderheid van de beleggers (70%) belegt zelfstandig, 19% met behulp van een beleggingsadviseur en 21% via een vermogensbeheerder.
- ✓ Ambitieuzen beleggen vaker zelfstandig (81%), adviesgevoeligen beleggen vaker met behulp van een beleggingsadviseur (29%) of vermogensbeheerder (32%).

Op welke wijze belegt u?

Alle beleggers
n = 411

7 op de 10 beleggers heeft een specifieke beleggingshorizon

- ✓ 7 op de 10 beleggers (72%) heeft een specifieke beleggingshorizon.
- ✓ Beleggers die via een beleggingsadviseur beleggen (42%) en 35-54 jarigen (40%), hebben vaker een beleggingshorizon van 10 jaar of langer dan andere beleggers .

Wat is uw beleggingshorizon?

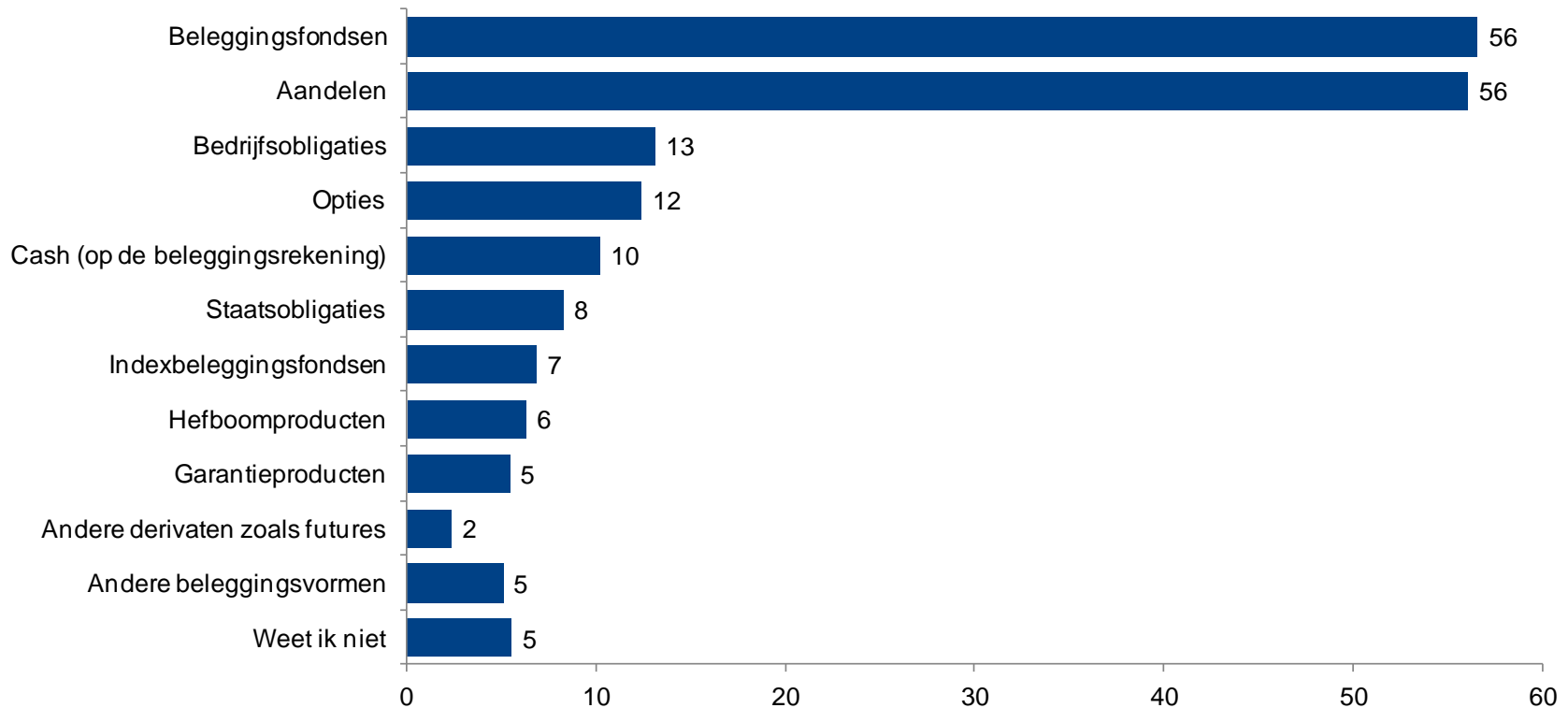
Alle beleggers
n = 411

Beleggingsportefeuille

Ruim de helft belegt in beleggingsfondsen en/of aandelen

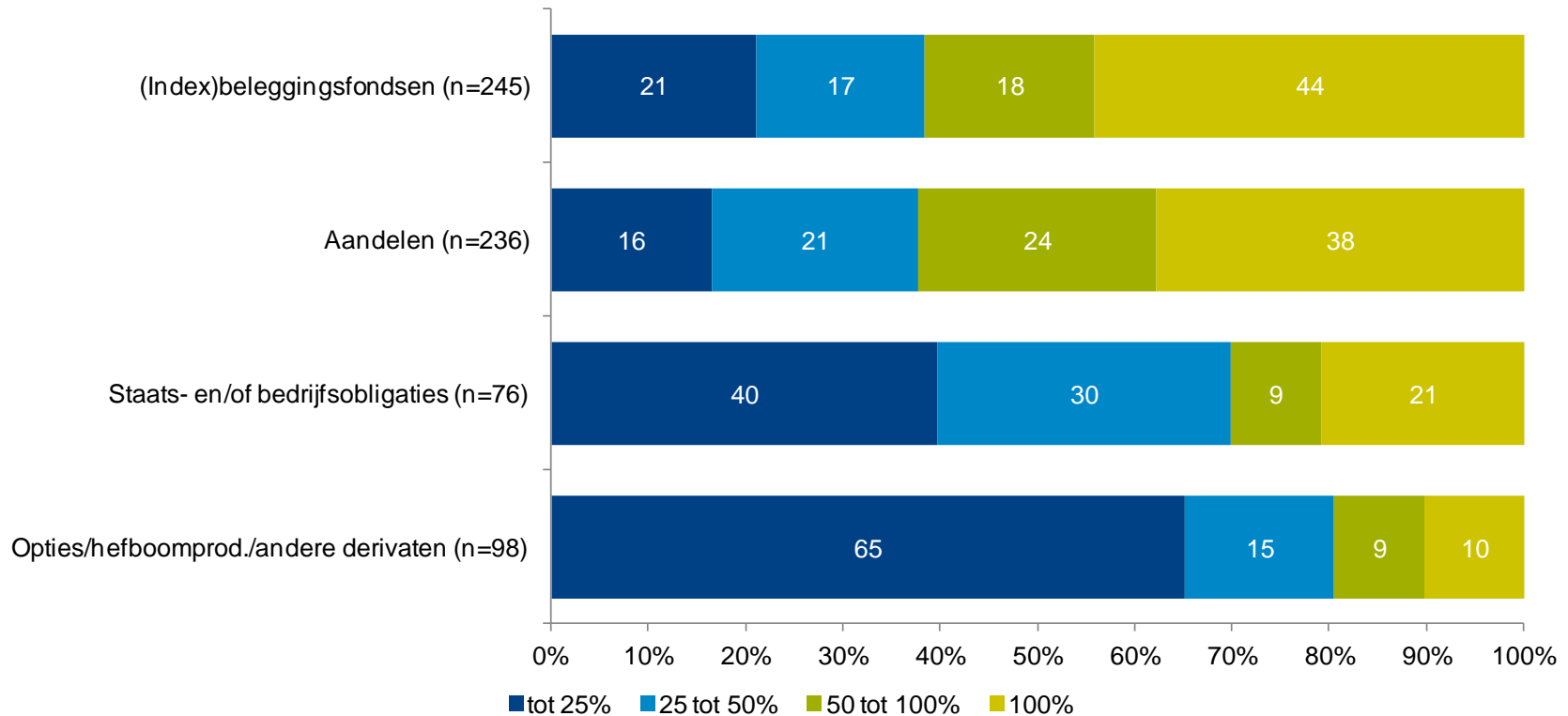

- ✓ Ruim de helft van de beleggers belegt in beleggingsfondsen (56%) en ruim de helft belegt in aandelen (56%). 6% van alle beleggers belegt in hefboomproducten.
- ✓ Beleggers in hefboomproducten beleggen ook relatief vaak in aandelen (73%) en opties (43%). Daarnaast hebben ze relatief vaak cash op hun beleggingsrekening staan (29%).

Kunt u aangeven in welke beleggingsvormen u momenteel belegt/voor u wordt belegd?

Alle beleggers
n = 411

Opties en hefboomproducten maken slechts klein deel uit van belegd vermogen

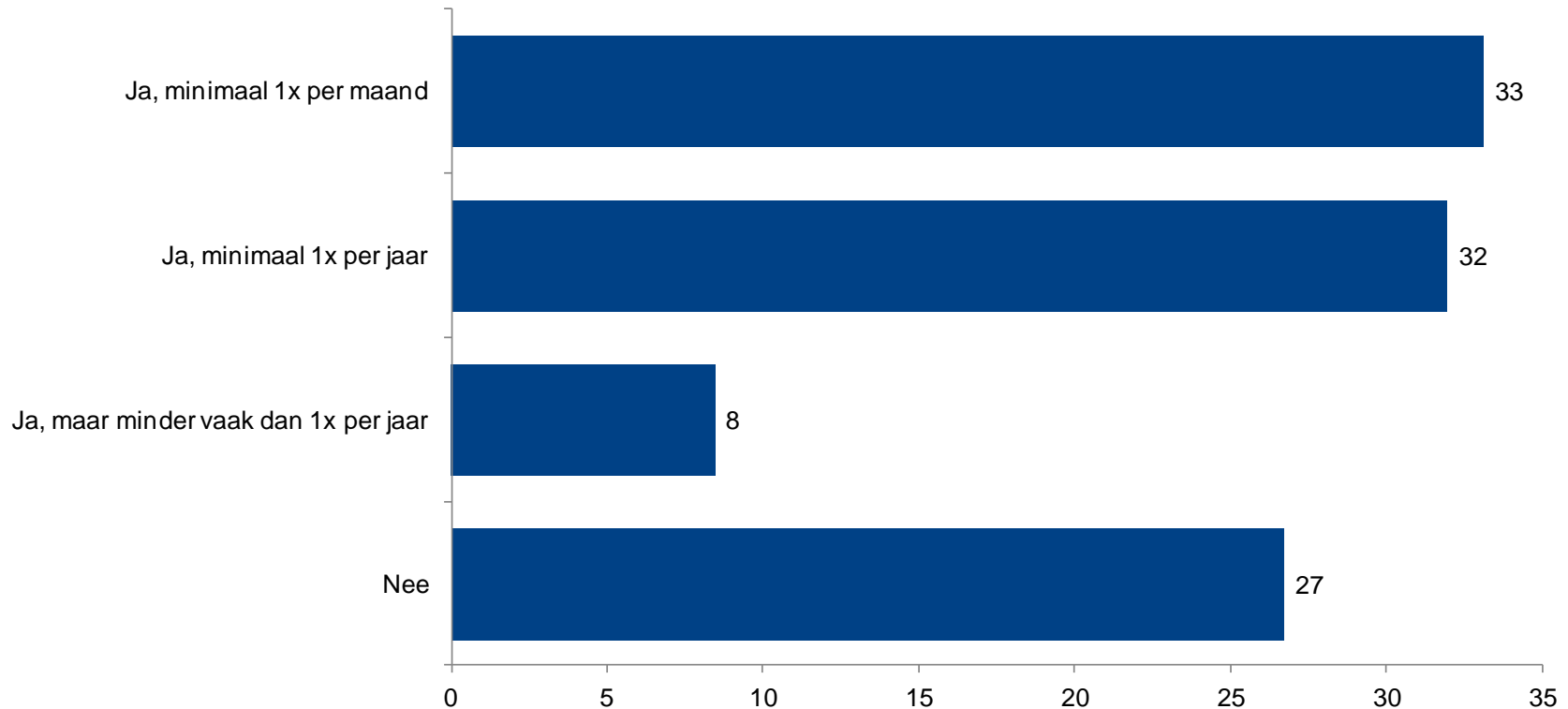

- ✓ Voor beleggers in opties, hefboomproducten en andere derivaten maken deze beleggingsvormen slechts een klein deel uit van het totale belegd vermogen.
- ✓ Bijna de helft van de beleggers in (Index)beleggingsfondsen (44%), belegt alleen maar in deze beleggingsvorm.
- ✓ Tweevijfde van de beleggers in aandelen (38%), belegt alleen maar in aandelen. Eenvijfde van de beleggers in obligaties (21%), belegt alleen maar in obligaties.

Hoeveel procent van uw totale beleggingsvermogen belegt u in deze beleggingsvorm?

Alle beleggers in genoemde beleggingsvorm

Een kwart controleert niet of beleggingsdoel nog steeds haalbaar is

- ✓ Ruim een kwart van de beleggers met een beleggingsdoel (27%), controleert niet of het beleggingsdoel nog steeds haalbaar is.
- ✓ Met name beleggers met een laag vermogen (45%) controleren niet of het beleggingsdoel nog haalbaar is.

Controleert u periodiek of uw beleggingsdoel nog steeds haalbaar is?

Beleggers met beleggingsdoel
n = 358

Bijlagen

Achtergrond

- ✓ De AFM, de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de financiële markten, streeft ernaar het vertrouwen van consumenten en bedrijven in de financiële markten te versterken, ook internationaal.
- ✓ Daarbij faciliteert de AFM kennisvorming bij de Nederlandse consument op het gebied van financiële producten.
- ✓ Door middel van de ConsumentenMonitor worden ontwikkelingen in het gedrag van consumenten gemeten in de tijd.
- ✓ De ConsumentenMonitor is in 2004 gestart en wordt sindsdien elk half jaar uitgevoerd.
- ✓ De primaire doelstellingen van de ConsumentenMonitor kunnen als volgt worden weergegeven:
  - Beschrijven van het gedrag en de attitudes van financiële consumenten;
  - Beschrijven van markt- en productaspecten in de financiële markt.

Onderzoeksverantwoording

- ✓ **Doel:** in kaart brengen van ontwikkelingen in het financiële keuzegedrag van de Nederlandse financiële consument.
- ✓ **Veldwerkperiode:** 11 oktober t/m 28 oktober 2012.
- ✓ **Doelgroep:** representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking (18+), waarbij een oversampling is gehanteerd van mensen die in de periode april 2012 tot en met september 2012 een hypotheek hebben afgesloten, personen die beleggen en personen die een beleggingsverzekering in bezit hebben.
- ✓ **Weging:** de representatieve steekproef is herwogen naar een afspiegeling van de Nederlandse bevolking (18+). Deze groepen zijn gewogen naar leeftijd, geslacht, opleiding en district. De overige groepen zijn gewogen naar leeftijd, waarbij bij de beleggers de verhouding tussen wel/geen hefboombelegger.
- ✓ **Methode:** online onderzoek, vooraf is het volledige panel gescreend om de juiste groepen consumenten voor dit onderzoek te kunnen benaderen.
- ✓ **Steekproefomvang:** de netto steekproef bestaat uit 313 respondenten die representatief zijn voor de Nederlandse bevolking (18+), 344 recente sluiters van een hypotheek, 303 bezitters van een beleggingsverzekering en 411 beleggers.
- ✓ **Rapportage:** de weergegeven resultaten zijn gebaseerd op een representatieve steekproef van beleggers (18+). Indien er significante verschillen bestaan tussen specifieke doelgroepen en de totale groep beleggers wordt dit aangegeven.
- ✓ Belangrijk in het onderzoek zijn de vier soorten financieel beslissers, uitgelegd op de volgende slide.

Beheerst

Ambitieuw

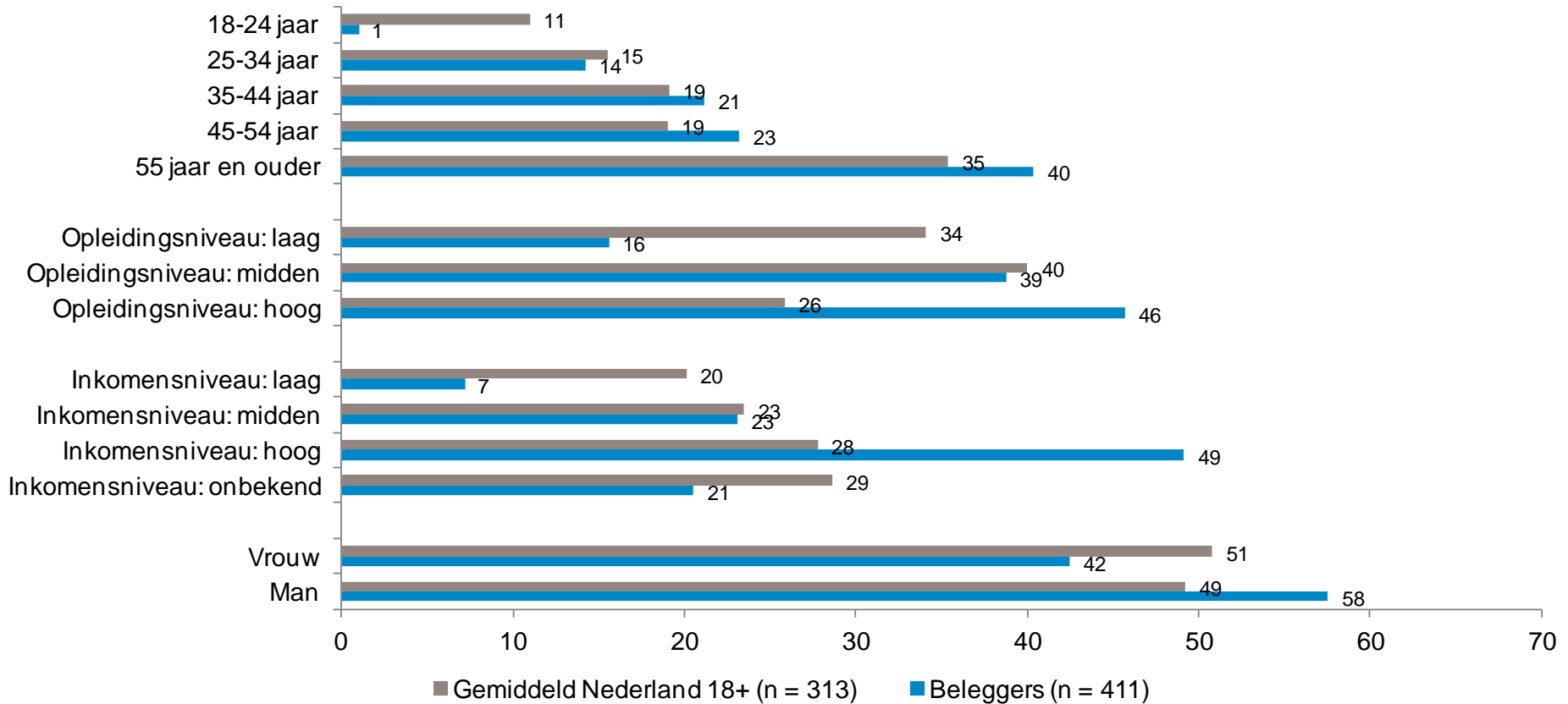

Adviesgevoelig

Gemaksgeoriënteerd

Steekproefoverzicht naar achtergrondkenmerken

Steekproefoverzicht naar type financieel beslisser

